

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP. 410.008.01.2017

P/17/021

Tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Tekst ujednolicony po rozpatrzeniu zastrzeżeń – zgłoszonych do wystąpienia pokontrolnego – przez
Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
(uchwała Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej z dnia 19 lutego 2018 r.)**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/021 - Wydatki spółek z udziałem Skarbu Państwa na działalność sponsoringową, medialną i usługi doradcze
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontrolerzy	1. Lech Oniszczenko, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KGP/100/2017 z dnia 9 października 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1 – 2) 2. Jerzy Gawlak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/99/2017 z dnia 9 października 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 3 – 4)
Jednostka kontrolowana	PGE Polska Grupa Energetyczna SA ¹ ul. Mysia 2, 00-496 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Baranowski, Prezes Zarządu od dnia 31 marca 2016 r., uprzednio Prezesem Zarządu był Marek Woszczyk – od dnia 23 grudnia 2013 r. do dnia 30 marca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 24, 28)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność PGE Polskiej Grupy Energetycznej SA w zakresie sponsoringu oraz zakupów usług doradczych i medialnych.

PGE opracowała i wdrożyła własne zasady prowadzenia działalności sponsoringowej i promocyjnej oraz procedury realizacji przedsięwzięć w tym zakresie. Postanowienia stosownych dokumentów, w ocenie NIK, stwarzały warunki do uzyskiwania założonych efektów tej działalności. Wydatki na przedsięwzięcia związane ze sponsoringiem, zakupem usług medialnych i doradczych ujmowane były w stosownych planach finansowych Spółki. Ich realizacja była monitorowana przez Zarząd Spółki i przez Radę Nadzorczą, w oparciu o szczegółowe raporty, przygotowywane przez profesjonalne podmioty zewnętrzne. W okresie objętym kontrolą Spółka osiągała dodatnie wyniki z całokształtu działalności.

Szczegółowe badanie czterech umów sponsoringowych na łączną [...] ³ stanowiącą 45,5% wszystkich środków wydanych w okresie objętym kontrolą na sponsoring, czterech umów doradczych ([...] ⁴ 21,6% łącznej kwoty wydanej na ten cel) oraz trzech umów medialnych ([...] ⁵ 95,4 %) wykazało, że założone cele (efekty) tych umów zostały osiągnięte.

¹ Dalej także: PGE lub Spółka. Jest to spółka giełdowa, w której Skarb Państwa posiada 57,39% akcji.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

⁴ Patrz przyp. 3

⁵ Patrz przyp. 3

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wewnętrzne regulacje

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z wymogiem określonym w *Modelu regulacji działalności sponsoringowej spółek z udziałem Skarbu Państwa*⁶ stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 5 Ministra Skarbu Państwa⁷, w Spółce opracowane korporacyjne zasady prowadzenia takiej działalności. W okresie objętym kontrolą (1 stycznia 2015 r. - 30 czerwca 2017 r.) obowiązywały *Zasady prowadzenia działalności sponsoringowej w PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i w innych spółkach Grupy Kapitałowej PGE*⁸, przyjęte uchwałą Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna SA⁹ z dnia 21 stycznia 2014 r.¹⁰ Weszły one w życie w dniu 29 stycznia 2014 r., po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Nadzorczej.

W dokumencie tym wskazano m.in. następujące obszary działalności sponsoringowej:

- działalność kulturalna, także w obszarze kultury masowej i sztuki,
- działalność sportowa we wszystkich jej formach,
- sport amatorski, w tym indywidualnych sportowców,
- rekreacja,
- sponsoring obiektów, czyli tzw. *naming rights*¹¹, w tym szczególnie sportowych.

Zasady PGE przewidywały także m.in.:

- opracowywanie rocznych planów działań sponsoringowych, podlegających zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą,
- przygotowywanie przez profesjonalne podmioty raportów efektywności sponsoringu na zlecenie sponsorowanych,
- sporządzanie sprawozdań przez sponsorowanych,
- opracowywanie rocznych raportów z działalności sponsoringowej,
- możliwość natychmiastowego zaprzestania finansowania w przypadku naruszenia postanowień umownych przez sponsorowanego, w szczególności zaistnienia korupcji lub w sytuacji pogorszenia kondycji finansowej Spółki.

Postanowienia zawarte w *Zasadach PGE* były zgodne z *Modelem sponsoringu* i realizowane w praktyce.

(dowód: akta kontroli str. 91 – 123, 318)

Ponadto w działalności objętej kontrolą NIK w Spółce miał zastosowanie *Regulamin zakupów PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.*¹², przyjęty uchwałą Zarządu PGE z dnia 30 października 2013 r.¹³ Ustalał on m.in. tryb opracowywania planów zakupów, zasady prowadzenia postępowań związanych z wyborem dostawców oraz wzorcową treść umów z dostawcami, w tym klauzule zabezpieczające interes Spółki. Spod tych regulacji wyłączone były m.in. umowy zakupu części usług sponsoringowych i prawniczych dotyczących zastępstwa procesowego, a po zmianie Regulaminu – także odpłatnych umów z mediami. Jest to uzasadnione faktem, iż PGE nie poszukuje aktywnie mediów do współpracy, wybiera najkorzystniejsze oferty spo-

⁶ Dalej: *Model sponsoringu*.

⁷ Z dnia 13 lutego 2009 r. w sprawie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki działające z udziałem Skarbu Państwa – niepublikowane.

⁸ Dalej: *Zasady PGE*.

⁹ Dalej: PGE lub Spółka.

¹⁰ Z dnia XXX Nr 18/03/2014.

¹¹ Por. Wikipedia: Prawa do nazwania własności (obiektu, miejsca, wydarzenia), najczęściej przyznawane w zamian za finansowe wynagrodzenie.

¹² Zmieniony z dniem 25 czerwca 2015 r. a następnie z dniem 27 stycznia 2016 r. przy czym zmienił się tytuł na: „Procedura zakupów PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.”

¹³ Nr 224/67/2013.

śród wpływających do Spółki. Umowy reklamowe realizowane są natomiast przez wybrany dom mediowy w ramach umowy wieloletniej i kontrahent ten dokonuje analizy mediów w oparciu o cele, jakimi są największy zasięg kampanii oraz dotarcie do określonej grupy odbiorców.

(dowód: akta kontroli str. 61 – 75, 11 [płyta CD], 21 [płyta CD])

W celu zrealizowania postanowień zawartych w piśmie Ministra Energii z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie sponsoringu¹⁴, w obecnie procedowanym uaktualnieniu *Zasad prowadzenia działalności sponsoringowej* zawarty został zapis, że budżet na działalność sponsoringową nie może być wyższy niż 0,2 % przychodów netto ze sprzedaży w poprzednim roku obrotowym. Także w planie Spółki na działalność sponsoringową w 2017 r. przeznaczono kwotę niższą od 0,2 % wymienionych przychodów¹⁵.

W dniu 18 stycznia 2017 r. Minister Energii skierował m.in. do PGE wytyczne w sprawie wydatków na zakup usług doradczych¹⁶, zalecające weryfikację zawartych umów ramowych z firmami doradczymi pod kątem ich zasadności, wysokości przyjętych stawek godzinowych (maksymalnie 450 zł) oraz możliwości wykorzystania zasobów kadrowych spółek. Departament Prawny Spółki dokonał weryfikacji zawartych umów z kancelariami prawnymi, dostosowując je w drodze aneksów do wskazanych przez Ministra stawek¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 320, 1966)

2. Wydatkowanie środków na działalność sponsoringową, darowizny oraz usługi medialne i doradcze

2.1. W okresie objętym kontrolą PGE osiągała dodatnie wyniki finansowe, co było jednym z warunków prowadzenia działalności sponsoringowej i charytatywnej, przewidzianych w *Modelu sponsoringu* [...] ¹⁸. W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. na podstawie 302 umów, Spółka nabyła usługi doradcze za 24,1 mln zł. W 2015 r. wydano na ten cel 11,9 mln zł (99 umów), w 2016 r. – 8,4 mln zł (116), a w I połowie 2017 r. – 3,8 mln zł (87 umów).

(dowód: akta kontroli str. 330 – 469)

2.2. Szczegółowym badaniem objęto cztery umowy sponsoringowe, wybrane według kryterium najwyższej wartości, opiewające na łączną kwotę [...] ¹⁹ co stanowiło 45,5% wszystkich środków wydanych w tym okresie na sponsoring. Wszystkie umowy zawarte zostały zgodnie z rocznymi planami działań sponsoringowych. Ich celem było m.in. wzmocnienie marki PGE poprzez zwiększenie pozytywnej reputacji i zasięgu jej oddziaływania.

- Zgodnie z umową z dnia 24 lutego 2015 r. zawartą z firmą Ekstraliga Żużlowa sp. z o.o. w Bydgoszczy, podmiot sponsorowany zobowiązał się m.in. do wykonywania na rzecz PGE, jako sponsora, usług promocyjnych określonych w umowie sponsoringowej. Ponadto logotyp sponsora miał być umieszczany m.in. na oficjalnych stronach internetowych rozgrywek i uczestniczących klubów, na odnośnych portalach społecznościowych oraz tablicach medialnych, we

¹⁴ Nr DPW.I.096.1.2017.

¹⁵ Informacje zawarte w piśmie Spółki z dnia 24 listopada 2017 r. nr DA/TS/70/2017.

¹⁶ Znak DKN/IV/4631/27/2017.

¹⁷ Pismo PGE z dnia 22 grudnia 2017 r., znak DAT /TS/87/2017.

¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

wszystkich reklamach Rozgrywek Ekstraligi etc. Szczegółowo określone zostały także usługi, jakie miały być świadczone na rzecz sponsora podczas Indywidualnych Międzynarodowych Mistrzostw Ekstraligi w sezonach 2015-2017. W zamian za powyższe usługi sponsorowanemu przysługiwało ustalone kwotowo wynagrodzenie za każdy sezon. Sponsorowany miał obowiązek sporządzania comiesięcznych szczegółowych sprawozdań z realizacji świadczeń oraz – po zakończeniu sezonu – przedstawiania szczegółowego raportu ze specjalistycznych badań dokumentujących skuteczność i efektywność usług świadczonych na podstawie umowy. Badania, na koszt sponsorowanego, miał wykonywać podmiot zajmujący się zawodowo oceną efektywności sponsoringu. Umowa zawierała klauzule uprawniające PGE do kontroli realizacji umowy oraz postanowienia zabezpieczające interes Spółki w przypadku niewywiązania się sponsorowanego ze swoich zobowiązań. Z ustaleń kontroli wynika, że obydwie strony umowy wywiązały się ze swoich obowiązków.

- W dniu 5 sierpnia 2016 r., PGE zawarło z Klubem Piłki Siatkowej SKRA Bełchatów SA, umowę sponsoringu obejmującą sezony rozgrywek od 2016/2017 do 2018/2019. Umowa ta była – w praktyce – kontynuacją sponsoringu tego klubu realizowanego w sezonach od 2013/2014 do 2015/2016, na podstawie również zbadanej przez NIK umowy z dnia 20 sierpnia 2013 r. W ramach umów sponsorowany, w zamian za ustalone wynagrodzenie, zobowiązał się m.in. do promowania marki PGE podczas wszystkich zawodów najwyższej klasy w ramach rozgrywek Polskiej Ligi Siatkówki Mężczyzn, Pucharu Polski i Europejskich Pucharów. Szczegółowy sposób wykonania umowy ustalono w załącznikach do umowy. Umowa zawierała klauzule zabezpieczające interesy PGE oraz gwarantujące prawo kontroli sposobu wykonywania umowy. Podobnie jak w odniesieniu do umowy z Ekstraligą Żużlową sp. z o.o., sponsorowany miał obowiązek sporządzania comiesięcznych sprawozdań z realizacji świadczeń oraz – po zakończeniu sezonu – przedstawiania szczegółowego raportu dokumentującego skuteczność i efektywność świadczonych usług, wykonanego przez specjalistyczny podmiot na koszt sponsorowanego. Z ustaleń kontroli wynika, że umowy realizowane były prawidłowo.
- Na podstawie umowy sponsoringu (partnerstwa tytularnego) z dnia 10 lipca 2015 r. zawartej z firmą PL.2012+ sp. z o.o., PGE otrzymała, w zamian za ustalone wynagrodzenie, m.in. na wyłączność status i tytuł Sponsora Głównego²⁰ stadionu, któremu nadana została określona nazwa i logotyp. PGE na podstawie umowy uzyskała prawo do posługiwania się, pod określonymi warunkami, z Nazwy Stadionu, jego Logotypu oraz Wizerunku. Na podstawie umowy spółka PL.2012+ zobowiązała się do wykonywania na rzecz PGE szczegółowo określonych usług promocyjnych, w tym m.in. do utrwalania świadomości publicznej Nazwy i Logotypu Stadionu oraz umieszczania Nazwy i/lub Logotypu Stadionu na wszelkich oficjalnych materiałach PL.2012+. Zobowiązanie sponsorowanego obejmowało także starania, aby Nazwa i Logotyp Stadionu były należycie wykorzystywane przez uprawnione osoby trzecie. W okresie obowiązywania umowy (lata 2016-2019) na stadionie zostanie zorganizowanych co najmniej 15 wydarzeń całostadionowych lub wydarzeń biletowanych albo niebiletowanych, każde o frekwencji powyżej 10 tys. osób. PL.2012+ ma dbać o należyty stan techniczny obiektu i jego czystość oraz o zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Umowa zawierała klauzule zabezpieczające interesy PGE. Obowiązki sprawozdawcze obejmowały sporządzanie przez PL.2012+ comiesięcznych i rocznego sprawozdania z realizacji świadczeń (podstawowych i dodatkowych)

²⁰ Także Sponsora Generalnego, Sponsora Strategicznego oraz Partnera Tytularnego.

oraz corocznego raportu efektywności przygotowanego przez profesjonalną firmę staraniem i na koszt tej spółki. Z ustaleń kontroli wynika, że umowa realizowana była zgodnie z jej postanowieniami.

(dowód: akta kontroli str. 31 – 35, 332 – 446, 471 – 1122)

2.3. Szczegółowym badaniem objęto trzy najwyższe wartościowo umowy medialne na łączną kwotę netto [...] ²¹, co stanowiło 95,4% wszystkich wydatków przeznaczonych na ten cel w okresie objętym kontrolą.

- Umowa z dnia 25 marca 2013 r. zawarta z ZENITHOPTIMEDIA GROUP sp. z o.o. (dalej także Dom Mediowy) ²² obejmowała m.in. planowanie i zakup przez tę firmę na rzecz PGE mediów w celu realizacji kampanii wizerunkowych i sprzedażowych, w tym m.in. opracowanie strategii mediowej kampanii reklamowej, opracowywania planów kampanii reklamowych, rezerwowanie i zakup czasu antenowego i powierzchni reklamowej, monitoring kampanii i sporządzanie cotygodniowych raportów efektywności i postępów kampanii, a także nadzór nad wykonywaniem przez dysponentów mediów zleconych im prac. Obowiązki sprawozdawcze obejmowały sporządzanie przez Dom Mediowy comiesięcznych raportów z wykonywanych czynności, osobnego, cotygodniowego raportu dotyczącego efektywności i postępów kampanii oraz wstępnej analizy efektywności po zakończeniu kampanii. Umowa zawierała postanowienia zabezpieczające interesy PGE. Z ustaleń kontroli wynika, że umowa realizowana była prawidłowo. Została ona rozwiązana przez PGE za wypowiedzeniem z dniem 31 grudnia 2016 r.
- Umowa dotycząca nośników wymagających rebrandingu na Stadionie Narodowym w Warszawie, zawarta w dniu 30 lipca 2015 r., ze spółką PL.2012+. Wykonawca zobowiązał się do wykonania w ciągu 90 dni do zmiany oznaczenia Stadionu Narodowego na nowy logotyp (przygotowanie, produkcja i montaż). Prace zostały wykonane zgodnie z ustalonymi warunkami.
- Umowa ramowa o współpracy pomiędzy PGE a Sholz&Friends sp. z o.o. w Warszawie (dalej także Agencja) z dnia 23 grudnia 2014 r. Jej przedmiotem było świadczenie przez Agencję na rzecz PGE kompleksowej obsługi w zakresie opracowywania, organizowania i przeprowadzania działań z zakresu promocji i szeroko rozumianej reklamy, w zakresie szczegółowo określanym w odrębnych zamówieniach. Umowa realizowana była prawidłowo.

2.4. Kontrolą objęto cztery umowy doradcze ²³ o wartości netto [...] ²⁴ (21,6% wszystkich tego rodzaju wydatków w okresie objętych kontrolą):

- Umowa o świadczenie usług doradczych [...] ²⁵
- Umowa z dnia 24 marca 2016 r. zawarta z Rotschild Polska sp. z o.o. przewidywała wykonanie przez wykonawcę oceny scenariusza zawierającego korektę do modelu finansowego i business planu Polskiej Grupy Górniczej sp. z o.o. w Katowicach (PGG) oraz przeprowadzenie i sporządzenie wyceny PGG określonymi

²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

²² Zawarta po przeprowadzeniu postępowania w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych.

²³ Trzy wybrane według kryterium najwyższej wartości, a jedna według osądu kontrolera.

²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

metodami. Umowa zawierała postanowienia zabezpieczające interes PGE. Praca została wykonana w ustalonym terminie do 30 czerwca 2016 r.

- Umowa z dnia 3 lutego 2015 r. [...]26.
- Umowa z dnia 30 kwietnia 2015 r. zawarta z Deloitte Advisory sp. z o.o. w Warszawie i Herbert Smith Freehills LLP z Londynu na wykonanie w ustalonych terminach opracowania związanego z programem energetyki jądrowej oraz usług dodatkowych związanych z przedmiotem umowy. Umowa została prawidłowo wykonana do dnia 5 listopada 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1123 – 1518, 1771 – 1954)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że umowa zawarta z Panem Michałem Czernikiem, prowadzącym działalność pod nazwą MMO Services Michał Czernik, w przeciwieństwie do pozostałych szczegółowo zbadanych umów doradztwa, nie przewidywała kar za niewykonanie lub nienależyte wykonanie świadczonych usług, a więc w praktyce nie zabezpieczała interesów PGE w sytuacji sporu, co do jakości lub terminu wykonania usługi. Rozwiązaniem niespotykanym w pozostałych zbadanych umowach jest także dopuszczenie możliwości potwierdzania wykonania usług nie tylko w formie pisemnej, ale także ustnej przez Prezesa Zarządu PGE, czyli bez materialnego dowodu wykonania usługi. Zdaniem NIK taka konstrukcja umowy stwarza ryzyko poniesienia przez Spółkę niegospodarnych wydatków.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Mierzenie efektów działalności sponsoringowej

Opis stanu
faktycznego

W ramach działalności sponsoringowej realizowane były następujące cele:

- wizerunkowe obejmujące m.in. wzrost rozpoznawalności marki, odróżnienie od konkurencji;
- sprzedażowe obejmujące m.in. wsparcie działań skierowanych na utrzymanie klientów i pozyskanie nowych;
- produktowe obejmujące m.in. promocję produktów i usług;
- społeczne obejmujące m.in. budowę kapitału społecznego.

W okresie objętym kontrolą wszystkie sponsorowane podmioty, których umowy poddane zostały szczegółowemu badaniu NIK, składały sponsorowi czyli PGE raporty efektywności sporządzane przez profesjonalne firmy. Stanowiło to realizację obowiązków wynikających z umów sponsoringu. Firmy organizujące zawody sportowe składały raporty po zakończeniu sezonu rozgrywek, natomiast spółka PL 2012 + składała raporty roczne.

Niezależnie od powyższego corocznie sporządzane były, przez profesjonalne firmy, także zbiorcze raporty efektywności całej działalności sponsoringowej prowadzonej przez PGE. Raporty te podlegały cyklicznej ocenie przez Radę Nadzorczą PGE.

Według zbiorczego raportu za rok 2015, sporządzonego przez firmę SponsoringExpert na sponsoring sportu i wydarzeń specjalnych wydanych zostało [...]27, efek-

²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

tywność nakładów wyniosła więc 192,6%. Mierzona w ten sposób efektywność nakładów na Klub SKRA wyniosła 225%, na sport żużlowy 677 %, a na sponsoring stadionu 137%.

Według zbiorczego raportu za rok 2016 na sponsoring sportu i wydarzeń specjalnych wydano łącznie [...] ²⁸ Efektywność nakładów na Klub SKRA w tym okresie wyniosła 174%, na sport żużlowy 669%, a na sponsoring stadionu 325%.

W 2015 r. dwa sponsorowane przedsięwzięcia z zakresu sportu i wydarzeń specjalnych ²⁹ nie osiągnęły dodatniego poziomu ewaluacji, a w 2016 r. jedno ³⁰.

Elementem pomiaru efektywności działań sponsoringowych było także określanie przez podmiot wykonujący raport roczny tzw. Miernika Rangi Marki (RI%) ³¹. Przykładowo w raporcie zbiorczym za 2016 r. firma ekspercka oceniła, że spośród 14 realizowanych projektów sponsoringowych, 10 osiągnęło przedział od 40% do 59%, natomiast cztery pozostałe osiągnęły wartości od 61% do 66%.

(dowód: akta kontroli str. 19 (płyta CD), 31 – 33, 520, 528, 540, 829, 868, 905, 991, 1009, 1519 – 11704)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Działania związane z ustanowieniem Polskiej Fundacji Narodowej (dalej także: Fundacja) oraz realizacją uprawnień i zadań fundatora.

Opis stanu
faktycznego

Decyzja w sprawie podpisania listu intencyjnego dotyczącego nawiązania współpracy z innymi spółkami Skarbu Państwa w przedmiocie ustanowienia Fundacji podjęta została jednogłośnie przez Zarząd Spółki Uchwałą Nr 238/56/2016 z 14 czerwca 2016 r.

Według wyjaśnień Dyrektora Departamentu Audytu PGE ³² kwestia ustanowienia podmiotu, którego głównymi celami byłyby promocja i ochrona wizerunku polskiej gospodarki, inspirowanie oraz współtworzenie warunków do budowy wartości i rozwoju spółek z udziałem Skarbu Państwa i polskiej przedsiębiorczości, kształtowanie pozytywnego odbioru społecznego inwestycji prowadzonych przez spółki z udziałem Skarbu Państwa, oraz wspieranie działań budujących dobre praktyki rynkowe, była dyskutowana od dawna na różnych forach. Z tej przyczyny PGE przystąpiło do tej inicjatywy, pokładając w niej duże nadzieje i oczekiwania.

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji ze względu na tajemnicę handlową przedsiębiorcy.

²⁹ Łącznej wartości nakładów 7,6 mln zł netto.

³⁰ Wartość nakładu 0,1 mln zł netto.

³¹ Mógł on przyjmować wartości od 0% do 100%, przy czym wartość miernika 0% oznacza brak wpływu na rangę marki, w przedziale od 1% do 19% – oznacza bardzo niski wpływ, 20%-39% niski wpływ, 40%-59% średni wpływ, 60%-79% – wpływ wysoki, a od 80% do 100% – wpływ bardzo wysoki.

³² Pismo DA/TS/82/2017 z dnia 7 grudnia 2017 r.

Spółka do dnia 3 listopada 2017 r. przekazała w formie przelewów bankowych następujące środki bezpośrednio na konto Polskiej Fundacji Narodowej:

- 7 mln zł w dniu 30 grudnia 2016 r.
- 7 mln zł w dniu 30 stycznia 2017 r.

Według przywołanych wyjaśnień Spółka, jako Fundator, nie jest i nie była informowana o prowadzonych kampaniach przez Fundację. Statut i *ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach*³³ nie daje uprawnień Fundatorom w tym zakresie. PGE Polska Grupa Energetyczna SA jako jeden z Fundatorów wystosowała w dniu 10 kwietnia 2017 r. pismo skierowane do Prezesa Polskiej Fundacji Narodowej z propozycją projektów dotyczących poprawy wizerunku polskiej energetyki, które mogłyby być zrealizowane pod auspicjami Polskiej Fundacji Narodowej.

W dniu 1 czerwca 2017 r. PGE, jako Fundator, skierowała natomiast pismo do Przewodniczącego Rady Polskiej Fundacji Narodowej, w którym wskazano na konieczność wywiązania się przez Zarząd Fundacji z podstawowego obowiązku zapisanego w statucie Fundacji jakim jest przygotowanie programu działania Fundacji i jego zatwierdzenie przez Radę Fundacji. Jednocześnie poproszono Radę Fundacji, aby korzystając ze swoich statutowych uprawnień nadzorczych, zobligowała Zarząd Fundacji do przedstawienia Radzie Fundacji programu działania Fundacji oraz szczegółowej informacji dotyczącej działań Fundacji od dnia jej zawiązania. Wyrażono też oczekiwanie, że Rada Fundacji, po uzyskaniu i rozpatrzeniu przedstawionych przez Zarząd Fundacji ww. informacji, przekaże Fundatorom swoją ocenę bieżącej sytuacji oraz plany działania Fundacji. Do czasu zakończenia kontroli NIK w dniu 14 grudnia 2017 r. PGE Polska Grupa Energetyczna SA nie otrzymała odpowiedzi na powyższe pismo³⁴.

Dokonana w dniu 21 czerwca 2017 r. zmiana Statutu Fundacji – jak wynika z przywołanych wyjaśnień nie była konsultowana z PGE. Zdaniem składającego wyjaśnienia członkowie Rady Fundacji działają w ramach Statutu i *ustawy o fundacjach*. Rada Fundacji, ani jej poszczególni członkowie nie mają uprawnień do konsultowania zmian w Statucie Fundacji z Fundatorami.

(dowód: akta kontroli str. 1705 – 1770)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w badanym obszarze Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych i nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze Wystąpienie.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*³⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do Wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby.

³³ Dz.U. z 2016 r., poz. 40, ze zm.

³⁴ Pismo DA/TS/82/2017 z dnia 7 grudnia 2017 r.

³⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

Warszawa 20 lutego 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
Sławomir Grzelak